

Par 40 000 eiro samazina kompensāciju vīrietim, kurš avārijā uz Čaka ielas zaudēja ģimeni

Avots: LETA

Augstākās tiesas (AT) Civillietu departaments šodien no 100 000 eiro līdz 60 000 eiro samazināja kompensāciju, kas izmaksājama par labu Ansim Priedem, kurš 2014. gadā Rīgā, Aleksandra Čaka ielā, avārijā zaudēja ģimeni – sievu un meitu, pavēstīja AT pārstāve Baiba Kataja.

Lieta tika skatīta pēc Lietuvas apdrošināšanas uzņēmuma "Gjensidige Akcine draudimo bendrove" kasācijas sūdzības.

AT spriedumā norādījusi uz apelācijas instances tiesas sprieduma nepilnību, ievērojami pārsniedzot citās, faktisko apstākļu ziņā salīdzināmās lietās piespriestās summas. Ievērojot procesuālās ekonomijas principu un pamatojoties uz Civilprocesa likumā noteikto, AT nolēma norādītās nepilnības, kuras apelācijas instances tiesa pieļāvusi atlīdzības apmēra noteikšanā, novērst, šajā daļā grozot Rīgas apgabaltiesas spriedumu un piedzenot par labu prasītājam 60 000 eiro atlīdzību. AT spriedums nav pārsūdzams.

AT spriedumā norādījusi, ka atbilstoši Civillikuma 1635. panta trešajai daļai gadījumos, kad dzīvība zaudēta noziedzīga nodarījuma rezultātā, morālais kaitējums ir prezumējams un nav jāpierāda. Prasītāja morālās ciešanas, vienā negadījumā zaudējot laulāto un bērnu, konkrētajos apstākļos nav apšaubāms. Turklāt jāņem vērā, ka atjaunot iepriekšējo stāvokli, kāds tas bija pirms negadījuma, nav iespējams, un jebkāda mantiskā kompensācija var pildīt tikai palīgīdzekļa funkciju prasītāja garīgā līdzsvara atjaunošanai.

Spriedumā analizējot tiesu prakses piemērus, AT konstatēja, ka morālā kaitējuma kompensācija personām sakarā ar tuvinieku nāvi noteikta 28 457,44 eiro robežās. AT nav pamata apšaubīt apelācijas instances tiesas secinājumu, ka prasītājs ir pārdzīvojis lielu traģēdiju, vienā negadījumā zaudējot ģimeni - sievu un bērnu. Tomēr arī šādā gadījumā tiesas pienākums ir spriedumu pamatot ar racionāliem juridiskiem apsvērumiem.

AT pilnībā uztur tiesu prakses piemēros pausto atziņu, ka katrā gadījumā kompensācijas apmērs nemantiskā kaitējuma nodarīšanas gadījumā ir nosakāms individuāli. Vienlaikus, AT ieskatā, šie tiesu prakses piemēri faktisko apstākļu ziņā ir pietiekami līdzīgi apspriežamajā lietā esošajam gadījumam, lai vienlīdzības principa ievērošanas un vienlīdzīgas tiesu prakses nodrošināšanas nolūkā tos izmantotu salīdzināšanai no pārdzīvoto morālo ciešanu viedokļa.

Ņemot vērā minēto, AT noteica 60 000 eiro piedzenamās apdrošināšanas summu jeb 30 000 eiro par katru personu.

Šī lieta AT jau bija skatīta arī 2017. gada sākumā.

Kā ziņots, Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa bērnu un sievu zaudējušajam vīrietim par labu piedzina 100 000 eiro morālā kaitējuma atlīdzību, tomēr gan pats prasītājs, gan apdrošinātājs nolēmumu pārsūdzēja. Arī apgabaltiesa lēma piedzīt minēto atlīdzību.

Tikmēr apgabaltiesa apelācijas kārtībā noraidīja Priedes prasību daļā par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu 4 899 700 eiro apmērā. No Lietuvas kompānijas valsts labā tika nolemts piedzīt nesamaksāto valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus. Priede izvēlējās apgabaltiesas lēmumu šajā daļā nepārsūdzēt.

Apdrošināšanas kompānija vīrietim par viņa sievas un bērna nobraukšanu ar trolejbusu bija izmaksājusi likumā noteikto apdrošināšanas atlīdzību par nemateriālajiem zaudējumiem, tāpat kompānija sedza arī materiālos zaudējumus - bērnu izdevumus. Kompānija vīrietim par viņa sievas un bērna nobraukšanu ar trolejbusu izmaksājusi kopumā 300 eiro kompensāciju.

2014. gadā maija beigās Rīgā, Aleksandra Čaka ielā, trolejbuss, kuru vadīja 1954. gadā dzimusi sieviete, uz gājēju pārejas notrieca 1982. gadā dzimušu sievieti un viņas 2009. gadā dzimušo meitu. Bērns no gūtajām traumām notikuma vietā mira, bet māte ar smagām traumām tika nogādāta slimnīcā, tomēr arī viņa vēlāk nomira.

Prokuratūras apsūdzībā teikts, ka trolejbusa vadītāja, tuvojoties regulējamai gājēju pārejai, nepievērsa pietiekamu uzmanību apkārtni, brauca ar ātrumu, kas negarantēja kustības drošību konkrētajā situācijā, savlaicīgi neieraudzīja, ka luksoforā deg sarkanais signāls, un neapturēja trolejbusu pirms luksofora.

Rīgas apgabaltiesa pērn samazināja trolejbusa vadītājam piespriesto sodu un noteica viņai brīvības atņemšanu uz četriem gadiem un sešiem mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz trīs gadiem.